

UCHWAŁA Nr XLVI/542/2013

Rady Miejskiej w Dziwnowie

z dnia 27 listopada 2013

w sprawie **przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziwnów na lata 2013 – 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 594, poz. 645), art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 182, poz. 509), **Rada Miejska w Dziwnowie**

uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziwnów na lata 2013 - 2020, w brzmieniu stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Dziwnowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWIĘCZĄCA RADY
Joanna Piwińska

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XLVI/542/2013
Rady Miejskiej w Dziwnowie
z dnia 27.11.2013r.

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
Gminy Dziwnów na lata 2013 – 2020

WPROWADZENIE.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziwnów na lata 2013 – 2020 powstała z mocy art. 16b oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, które nakładają na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Strategia wskazuje na kluczowe kwestie społeczne istotne dla mieszkańców Gminy, wytycza kierunki niezbędnych działań i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zjawisko ubóstwa części rodzin, problemy bezrobocia, egzystencji osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych, niedostatek materialny rodzin szczególnie wielodzietnych, uzależnienia i przemoc w rodzinie to podstawowe problemy społeczne Gminy. Od skuteczności ich rozwiązywania zależy funkcjonowanie całej wspólnoty samorządowej.

Rodzina to najważniejsza, podstawowa grupa społeczna, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to również naturalne środowisko funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje - instytucje i służby zobligowane do pomocy zobowiązane są do podjęcia określonych działań dla dobra dzieci, ale też i na rzecz wszystkich członków rodziny.

Istotne jest również tworzenie warunków dla poszanowania oraz godnego życia osób starszych i niepełnosprawnych.

Szczególnie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Ogromnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej.

Choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, niewydolność w pełnieniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny, którym często towarzyszy problem ubóstwa, długotrwałego bezrobocia, czy zagrożenie bezdomnością. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia i monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych, w tym: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, nauczycieli, pedagogów, policji i pracowników świetlic środowiskowych.

Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu - to jednocześnie rozwój i wzmocnienie całej społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył społeczeństwo i wpływał na tempo jego rozwoju.

Gmina zatem, powinna zwrócić szczególną uwagę na dobro rodzin mniej zamożnych i dysfunkcyjnych - w celu wyrównania szans oraz odpowiedniego przygotowania dzieci do życia w społeczeństwie.

Praca z osobami i rodzinami winna być połączona z ich własną aktywnością.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zorientowana jest na ścisłą współpracę i powiązanie działań różnych instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych zajmujących się w Gminie szeroko rozumianymi zagadnieniami społecznymi, w celu tworzenia lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób oraz rodzin z problemami społecznymi. Poza koordynacją działań istotnym elementem doskonalenia lokalnego systemu wsparcia osób i rodzin jest podnoszenie standardów pracy służb i instytucji pomocowych.

UWARUNKOWANIA PRAWNE.

Podstawą działań ujętych w Strategii są w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 594 ze zm.),
- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 135 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz. 124 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz. 1228 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r., poz. 966 ze zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2012r. poz. 788 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn.: Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2013r. poz. 674 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.).

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dziwnów na lata 2013 – 2020 jest spójna ze „Strategią Rozwoju Gminy Dziwnów na lata 2007-2020”.

„Strategia Rozwoju Gminy Dziwnów na lata 2007 – 2020” ma być skutecznym narzędziem w procesie rozwoju Gminy. Dzięki powiązaniu celów z programami rozwoju zapewniona zostanie kompleksowość działań oraz znacznie lepsza efektywność gospodarowania zasobami i środkami finansowymi. Planowanie, monitorowanie i ocena realizacji celów w połączeniu z jawnością życia publicznego, mają sprzyjać wyzwaniu aktywności i integracji społeczności lokalnej wokół realizowanych przez samorząd miasta i gminy zadań.

W sferze społecznej ww. strategia przewiduje m.in.: poprawę jakości życia mieszkańców, poprawę efektywności oświaty, aktywizację zawodową bezrobotnych, zapobieganie przestępczości oraz ochrony obywateli i porządku publicznego, rozwój systemu opieki medycznej, doskonalenie systemu pomocy i opieki społecznej, zabezpieczenie potrzeb mieszkaniowych, wspieranie organizacji pozarządowych.

Określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych działania będą realizowane również w oparciu o istniejące i tworzone w przyszłości programy i projekty w określonych obszarach problemowych. Strategia jest spójna z aktualnymi programami przyjętymi w Gminie Dziwnów, w szczególności z niżej wymienionymi:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dziwnów na lata 2012 – 2014,
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Dziwnów na lata 2011 – 2013,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013r.,
- Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2013r.,
- Program współpracy Gminy Dziwnów z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata od 2013 do 2017.

DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMÓW.

Gmina Dziwnów położona jest w północno-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, częściowo na Wyspie Wolin, półwyspach Międzywodzkim i Dziwnowskim, pomiędzy Morzem Bałtyckim oraz Zatoką Wrzosowską (częścią Zalewu Kamieńskiego, zwaną także Jeziorem Wrzosowskim) przy ujściu rzeki Dziwny do morza.

Dziwnów jest gminą miejsko – wiejską, zajmuje powierzchnię 3790 ha, a w jej skład wchodzi miejscowości: Dziwnów, Dziwnówek, Łukęcin i Międzywodzie. Miasto Dziwnów uzyskało prawa miejskie 1 stycznia 2004r. Gmina liczy ok. 4 tys. mieszkańców, a liczba ludności Gminy nie utrzymuje się na jednakowym poziomie i nieznacznie, lecz systematycznie spada.

Spadek liczby mieszkańców spowodowany jest głównie likwidacją zakładów pracy, wzrostem bezrobocia, z zatem koniecznością migracji, zwłaszcza ludzi młodych w inne regiony kraju a także za granicę, w celu poszukiwania pracy. Większość zakładów pracy to jednostki sektora finansów publicznych: Urząd Miejski, szkoła podstawowa, gimnazjum, przedszkole, zakład wodociągów i kanalizacji, biblioteka publiczna, urząd pocztowy, urząd morski, ośrodek pomocy społecznej, zespół obsługi oświaty, miejski ośrodek kultury i sportu, jednostka wojskowa. Z uwagi na typowo turystyczny – wczasowy charakter gminy, ludność zajmuje się głównie obsługą turystów, a więc wynajmem kwater, handlem oraz gastronomią i w coraz mniejszym stopniu rybołówstwem.

Podstawowym problemem mieszkańców gminy jest starzenie się społeczeństwa oraz bardzo wysokie bezrobocie poza sezonem letnim. Okres od października do maja jest bardzo trudny dla części tutejszej społeczności. Powoduje nasilenie się dotychczasowych problemów oraz pojawianie się nowych problemów zarówno wśród podopiecznych OPS, jak i rodzin dotychczas nie korzystających lub korzystających sporadycznie z pomocy społecznej. Część rodzin z powodu bezrobocia nie posiada środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych. W wielu przypadkach występuje patologia, niezaradność życiowa, co wiąże się z zaniedbaniami w obowiązkach domowych i w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w stosunku do dzieci. W wielu przypadkach dzieci nie mają należytej opieki. Długotrwała sytuacja pozostawania bez pracy wpływa negatywnie na poczucie własnej wartości człowieka. Stres i utrata stabilizacji często powodują niemożność podejmowania racjonalnych decyzji. Pojawia się apatia, zniechęcenie, agresywna reakcja wobec otoczenia, rodziny, instytucji.

Diagnozę przeprowadzono na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej dla Gminy Dziwnów, przygotowanej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują

w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący. Ocena obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Dane dotyczą lat 2010 – 2012 i prognozy na lata 2013 – 2014. Ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Dziwnów została przyjęta Uchwałą XXXIX/487/2013 Rady Miejskiej w Dziwnowie z dnia 12 czerwca 2013r.

Wybrane zagadnienia dotyczące sytuacji w Gminie przedstawiają poniższe tabele.

Dane o sytuacji demograficznej Gminie Dziwnów:

wyszczególnienie	lata poprzednie			prognoza	
	2010	2011	2012	2013	2014
mieszkańcy (w osobach)					
ogółem	4005	3983	3953	3950	3940
kobiety					
ogółem	2044	2030	2022	2020	2014
wiek 0-17	320	302	301	300	298
wiek produkcyjny	1332	1321	1290	1290	1288
wiek emerytalny	392	407	431	430	428
mężczyźni					
ogółem	1961	1953	1931	1930	1926
wiek 0-17	308	298	284	284	282
wiek produkcyjny	1503	1498	1484	1483	1482
wiek emerytalny	150	157	163	163	162

Dane dotyczące bezrobocia na terenie Gminy:

wyszczególnienie	lata poprzednie			prognoza	
	2010	2011	2012	2013	2014
Bezrobotni ogółem	322	294	301	314	310
Bezrobotni długotrwale ogółem	151	129	124	130	125
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	55	54	79	85	80

Dane dotyczące gminnego zasobu mieszkaniowego:

wyszczególnienie	lata poprzednie			prognoza	
	2010	2011	2012	2013	2014
liczba mieszkań w zasobie gminy	66	75	73	74	71
liczba wniosków złożonych na mieszkanie z zasobów gminy	62	51	50	70	90
liczba mieszkań socjalnych (lokali)	19	26	26	33	33
liczba wniosków złożonych na mieszkanie socjalne	32	30	27	36	46

Dane o osobach i rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej:

wyszczególnienie	Lata poprzednie			prognoza 2013
	2010	2011	2012	
Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia				
Liczba osób	323	267	259	256
W tym długotrwale korzystających	162	141	136	130
Liczba rodzin	208	177	173	170
Liczba osób w tych rodzinach	484	394	357	352
Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej				
Zasilki stałe				
Liczba osób	39	34	35	40
Kwota świadczeń w złotych	139.463	136.652	133.841	170.000
Zasilki okresowe				
Liczba osób	86	64	60	60
Kwota świadczeń w złotych	83.902	50.000	49.082	50.000
Zasilki celowe ogółem				
Liczba osób	76	242	108	100
Kwota świadczeń w złotych	49.900	58.950	54.593	50.000
Posilek				
Liczba osób	141	108	164	164
Kwota świadczeń w złotych	116.921	66.287	68.536	68.536
W tym: posilek dla dzieci				
Liczba osób	89	64	131	131
Kwota świadczeń w złotych	73.659	39.314	54.132	54.132
Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej				
Liczba osób	0	0	1	2
Kwota świadczeń w złotych	0	0	20.475	57.334
Usługi opiekuńcze				
Liczba osób	40	38	43	45
Kwota świadczeń w złotych	353.394	358.168	396.751	422.750
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi				
Liczba osób	11	10	8	8
Kwota świadczeń w złotych	80.000	80.000	80.000	58.000
Praca socjalna				
Liczba rodzin	199	292	255	260
Liczba osób w tych rodzinach	462	613	533	540
Kontrakt socjalny				
Liczba osób ogółem z zawartym kontraktem socjalnym	29	30	24	25

Dane o rodzinach korzystających z innych rodzajów pomocy i świadczeń:

wyszczególnienie	Lata poprzednie			prognoza
	2010	2011	2012	2013
Zasilki rodzinne i dodatki do zasilków				
Liczba rodzin	184	176	136	150
Kwota świadczeń w złotych	478.142	396.043	353.468	375.000
Świadczenia pielęgnacyjne				
Liczba świadczeń	118	157	219	225
Kwota świadczeń w złotych	60.684	80.080	112.510	140.000
Zasilek pielęgnacyjny				
Liczba świadczeń	893	1012	1042	1050
Kwota świadczeń w złotych	136.629	154.683	159.426	160.650
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego				
Liczba rodzin	21	21	24	25
Kwota świadczeń w złotych	89.923	101.045	121.950	123.000
Dodatki mieszkaniowe				
Liczba osób	72	81	79	80
Kwota świadczeń w złotych	171.847	207.004	214.313	220.000
Stypendia socjalne dla uczniów i zasilki szkolne				
Liczba osób	107	95	77	83
Kwota świadczeń w złotych	29.728	30.118	16.810	25.552
Świadczenia pieniężne z prac społecznie użytecznych				
Liczba osób	29	18	17	20
Kwota świadczeń w złotych	73.276	39.131	38.076	56.800

Środki finansowe wydatkowane na przeciwdziałanie narkomanii:

kwota środków finansowych w złotych	lata poprzednie			prognoza	
	2010	2011	2012	2013	2014
	6.350	0	8.350	10.000	10.000

Środki finansowe wydatkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi:

kwota środków finansowych w złotych	lata poprzednie			prognoza	
	2010	2011	2012	2013	2014
	310.070	325.100	370.040	350.000	350.000

Główne powody udzielenia pomocy i wsparcia:

powody pomocy liczba rodzin	lata poprzednie			prognoza 2013
	2010	2011	2012	
ubóstwo	151	98	95	93
bezrobocie	84	82	83	81
niepełnosprawność	87	86	86	86
długotrwała lub ciężka choroba	94	107	95	95
bezradność	42	29	37	35
alkoholizm	25	29	22	20
narkomania	0	0	0	2
potrzeba ochrony macierzyństwa/ wielodzietność	11	15	11	12
bezdomność	2	2	4	2
opuszczenie zakładu karnego	1	1	2	3
zdarzenia losowe	2	1	2	2
klęski żywiołowe i ekologiczne	0	0	0	0

Realizacja procedury „Niebieskiej Karty - A” przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

wyszczególnienie	2011	2012	do 30.10.2013
liczba NK, które wpłynęły do Zespołu	1	8	2
liczba zakończonych procedur NK	0	1	5

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

W 2012r. 1 dziecko zostało umieszczone w niezawodowej rodzinie zastępczej.

W 2013r. 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej zawodowej, pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

Usługi asystenta rodziny:

Od dnia 13.11.2012r. w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest asystent rodziny, który prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci. Zadaniem asystenta rodziny jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny.

W 2012r. objęto współpracą z asystentem 6 rodzin (1 rodzina zaprzestała współpracy w związku z wyjazdem poza teren Gminy).

W 2103r. objęto współpracą kolejnych 8 (w tym 1 rodzina, która powróciła na teren Gminy).

MISJA STRATEGII.

Zaspokojenie potrzeb społecznych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój Gminy Dziwnów, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem, uzależnieniami i wykluczeniem społecznym.

CEL STRATEGICZNY I:

Redukowanie zjawiska ubóstwa.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Zapobieganie marginalizacji osób i rodzin poprzez wyrównywanie szans oraz włączanie zagrożonych ubóstwem środowisk w życie społeczne.
2. Budowanie systemu oparcia socjalnego dla osób i rodzin ubogich w Gminie.
3. Współpraca jednostek gminnych i organizacji społecznych, zajmujących się pomocą socjalną.

Sposoby realizacji:

1. Nauczanie umiejętnego wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.
2. Wsparcie pomocą finansową i rzeczową dostosowaną do indywidualnych potrzeb osób i rodzin doświadczających ubóstwa.
3. Udzielanie pomocy rodzinom doświadczającym ubóstwa lub nim zagrożonych w zakresie podtrzymania prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
4. Objęcie dzieci z rodzin doświadczających ubóstwa kompleksową pomocą w zakresie zapewnienia posiłku w szkole (przedszkolu), pomocy w wyposażeniu w podręczniki i artykuły szkolne, wsparcia pedagogicznego oraz pomocy w nauce, ułatwienia dostępu do aktywnych form spędzania czasu wolnego i wypoczynku w okresie ferii i wakacji szkolnych.
5. Ograniczenie społecznych skutków bezdomności i zapobieganie eksmisjom.
6. Współdziałanie jednostek gminnych zajmujących się różnymi rodzajami świadczeń socjalnych oraz organizacji pozarządowych i kościelnych w realizacji zadań pomocowych na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem.

CEL STRATEGICZNY II:

Przeciwdziałanie bezrobociu.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych, której celem jest zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, umiejętności samodzielnego rozwiązywania swoich problemów życiowych poprzez podniesienie kwalifikacji zawodowych i zdobycie umiejętności umożliwiających ponowne wejście na rynek pracy, zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły.
2. Wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.
3. Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” długotrwałego bezrobocia przez mieszkańców Gminy.
4. Przeciwdziałanie oraz eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia, w szczególności uzależnieniu bezrobotnych od świadczeń pomocy społecznej.

Sposoby realizacji:

1. Realizacja projektów w zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej klientów instytucji pomocy społecznej.

2. Praca socjalna z klientami pomocy społecznej w oparciu o kontrakt socjalny.
3. Doskonalenie systemu wymiany informacji pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dziwnowie, Powiatowym Urzędem Pracy w Kamieniu Pomorskim oraz klientami OPS.
4. Realizacja porozumień o współpracy przy projektach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kamieniu Pomorskim.
5. Upowszechnianie idei Ekonomii Społecznej i partnerstwa lokalnego na rzecz rynku pracy.
6. Zatrudnianie bezrobotnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu: roboty publiczne, prace interwencyjne, staże.
7. Organizowanie prac społecznie – użytecznych na terenie Gminy.
8. Ułatwianie dostępu do ofert pracy na rynku.
9. Działalność informacyjna dla bezrobotnych w zakresie możliwości kształcenia i doksztalcenia w szkołach, nabywania nowych kwalifikacji zawodowych.
10. Tworzenie przyjaznych warunków do powstawania nowych miejsc pracy w Gminie poprzez wspieranie lokalnej przedsiębiorczości.

CEL STRATEGICZNY III:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego oraz zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dzieci.
2. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzin.
3. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin.

Sposoby realizacji:

1. Wsparcie interdyscyplinarne, tj. koordynacja działań różnych instytucji i służb, dotyczących wspierania rodziny.
2. Monitorowanie środowisk niewydolnych wychowawczo.
3. Prowadzenie i rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym.
4. Organizowanie i ułatwianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego.
5. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
6. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne w rodzinach wychowujących dzieci niepełnosprawne, które stanowić będą pomoc rodzicom w zapewnieniu należytej opieki w czasie, gdy nie mogą jej sprawować osobiście lub, gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.
7. Wsparcie asystenta rodziny, w celu osiągnięcia przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci oraz, w celu niedopuszczenia do oddzielenia dzieci od rodziny.

CEL STRATEGICZNY IV:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy poprzez wzmożone współdziałanie członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego we współpracy ze specjalistami z różnych dziedzin (pedagogów, psychologów, mediatorów rodzinnych i innych).

2. Podniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat problemu przemocy w rodzinie oraz umiejętności reagowania na przemoc.
3. Edukacja dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.

Sposoby realizacji:

1. Podejmowanie interwencji w środowiskach, w których dochodzi do przemocy.
2. Zatrzymanie przemocy oraz zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy.
3. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz opracowanie i realizacja indywidualnego planu pomocy.
4. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych, a w przypadku osób uzależnionych także w terapii odwykowej.
5. Zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez działania profilaktyczne i monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą.
6. Organizowanie i uczestniczenie w kampaniach informacyjnych na rzecz powstrzymywania przemocy kierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej, osób dorosłych, rodzin i społeczności lokalnej.
7. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb i instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy oraz podejmujących działania wobec sprawców przemocy.

CEL STRATEGICZNY V:

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii i innym uzależnieniom.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat uzależnień i ich skutków.
2. Monitorowanie zjawiska uzależnień od alkoholu i środków psychoaktywnych.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży szkolnej.
4. Zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.
5. Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym i nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychoaktywnymi.

Sposoby realizacji:

1. Tworzenie sprawnie działającego systemu współpracy na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, poprzez koordynację pracy różnych instytucji i organizacji.
2. Organizacja szkoleń podnoszących kompetencje dla różnych grup zawodowych, zajmujących się profilaktyką i terapią.
3. Umożliwienie dzieciom i młodzieży twórczego, pozytywnego zagospodarowania czasu wolnego poprzez rozwój zainteresowań pod kierunkiem instruktorów i wychowawców w ramach organizowanych zajęć pozalekcyjnych i imprez profilaktycznych.
4. Wspieranie działalności kulturalnej i sportowej prowadzonej w połączeniu z profilaktyką uzależnień.
5. Realizacja programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia na terenie szkół i innych placówek pracujących na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej.
6. Informowanie o możliwościach i motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych.

7. Wzmacnianie działalności punktów konsultacyjno – terapeutycznych.
8. Prowadzenie i rozwój świetlic socjoterapeutycznych.
9. Organizowanie kolonii i półkolonii letnich, zimowych oraz obozów dla dzieci, w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami i przemocą domową oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji wychowawczych.
10. Zapobieganie izolacji społecznej osób opuszczających zakłady karne.
11. Wzmocniony monitoring sprzedaży alkoholu i substancji psychoaktywnych.

CEL STRATEGICZNY VI:

Zwiększenie integracji społecznej osób niepełnosprawnych i osób starszych w środowisku lokalnym.

Kierunki niezbędnych działań:

1. Stworzenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych.
2. Przeciwdziałanie izolacji społecznej niepełnosprawnych dzieci.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa medycznego w zakresie leczenia podstawowego.
4. Wspieranie aktywności społecznej osób w wieku poprodukcyjnym.

Sposoby realizacji:

1. Rozwój systemu usług opiekuńczych dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.
2. Wspieranie programów rozwiązujących problemy osób niepełnosprawnych.
3. Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.
4. Zapobieganie osamotnieniu i izolacji osób niepełnosprawnych i osób starszych poprzez umożliwienie udziału w życiu kulturalno – społecznym.
5. Aktywizacja społeczności 50+.
6. Wspieranie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
7. Motywowanie Seniorów do działalności na rzecz społeczności Gminy Dziwnów oraz wspieranie lokalnego oddziału Związku Emerytów i Rencistów.

PODMIOTY REALIZUJĄCE STRATEGIĘ.

Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w ramach swoich kompetencji winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, właściwe organizacje pozarządowe i inne podmioty, w szczególności realizujące zadania na zlecenie Gminy Dziwnów oraz osoby specjalizujące się w pracy, bądź mające kontakt z dziećmi i rodzinami. Przy realizacji Programu współpracować winny:

1) podmioty publiczne:

- Urząd Miejski w Dziwnowie (właściwe komórki i stanowiska),
- Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Przedszkole Publiczne,
- Szkoła Podstawowe
- Gimnazjum Publiczne,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Zespół Obsługi Oświaty i Kultury,
- Straż Miejska,

- Miejski Ośrodek Sportu i Kultury,
  - Samorządowy Zakład Budżetowy Zakład Wodociągów i Kanalizacji (ADM),
  - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dziwnowie,
  - Gminny Interdyscyplinarny Zespół do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 2.) podmioty niepubliczne:
- szkoły niepubliczne,
  - NZOZ Partnermed i inne zakłady opieki zdrowotnej,
  - organizacje pozarządowe działające w zakresie profilaktyki i ochrony zdrowia, pomocy społecznej, edukacji i kultury, kluby i organizacje sportowe oraz inne,
  - kościoły i związki wyznaniowe;
- 3.) samorządowe służby i instytucje o zasięgu powiatowym i inne:
- Sąd Rejonowy w Świnoujściu filia w Kamieniu Pomorskim
  - Powiatowy Urząd Pracy
  - Komenda Powiatowa Policji,
  - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
  - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
  - Zakłady opieki zdrowotnej,
  - Stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych oraz działające w zakresie pomocy społecznej, edukacji i kultury, sportu, ochrony zdrowia, itp.,
  - inne podmioty.

W realizacji swoich zadań ww. podmioty powinny kierować się dobrem społeczności gminnej, a wspieranie osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym traktować jako priorytet, także wówczas gdy nie stanowi ono ich podstawowej misji.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

Do podstawowych źródeł finansowania działań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych należy zaliczyć środki własne Gminy Dziwnów, środki własne podmiotów zaangażowanych w rozwiązywanie problemów społecznych, dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych i na realizację zadań zleconych, fundusze Unii Europejskiej oraz środki pozyskane w ramach konkursów dotacyjnych.

MONITOROWANIE REALIZACJI STRATEGII.

Monitoring polega na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian społecznych i ekonomicznych, które mogą pojawiać się na przestrzeni lat oraz w wyniku zmian w regulacjach prawnych.

Monitoring prowadzony będzie corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie działań opisanych w niniejszej Strategii oraz analizę osiągniętych efektów.

Do badań ewaluacyjnych stosowane będą następujące metody badawcze: techniki ilościowe (np.: koszty, ilość świadczeniobiorców, ilość usług) i techniki jakościowe (ankiety, obserwacje, opinie, dyskusje, raporty).

Realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych będzie uzależniona od różnych czynników, z których najważniejsze to:

- sytuacja finansowa Gminy,

- kreatywność i stopień zaangażowania we wspólne działania lokalnych zasobów instytucjonalnych,
- aktywność adresatów strategii, czyli mieszkańców Gminy.

Koordynatorem Programu jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dziwnowie.

Nadzór merytoryczny nad realizacją poszczególnych zadań należy do zarządzających jednostkami odpowiedzialnymi za ich wykonanie.

PODSUMOWANIE.

Celem Strategii jest zaplanowanie i realizowanie w praktyce wyznaczonych założeń rozwiązywania ważnych problemów społecznych w Gminie Dziwnów oraz racjonalne podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców. Strategia jest kierowana głównie do tych osób, rodzin i środowisk, które ze względu na trudną sytuację życiową, nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym.

Strategia wskazuje najpilniejsze i najważniejsze działania, ale nie wyklucza podejmowania innych działań, które można i należy podejmować w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Strategia uwzględnia faktyczne możliwości realizacji działań, zorientowanych przede wszystkim na przeciwdziałanie negatywnym skutkom istniejących w Gminie problemów społecznych oraz na wsparcie i aktywizację zaniedbanych środowisk.

Strategia wskazuje priorytety i wspólny kierunek działań dla wszystkich podmiotów (jednostek samorządowych, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych) działających w obszarze polityki społecznej.